





1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Gestió i Difusió de l'Arqueologia
Codi	100743
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	primer semestre
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Paloma González Marcén
Departament	Prehistòria
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	935811188
e-mail	paloma.gonzalez@uab.cat
Horari d'atenció	Dilluns 13h-14h

2. Equip docent

Nom professor/a	Paloma González Marcén
Departament	Prehistòria
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	935811188
e-mail	paloma.gonzalez@uab.cat
Horari de tutories	Dilluns 13h-14h

3.-

Prerequisits



Sense prerequisits oficials

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

La matèria de l'assignatura s'estructura en torn a diferents blocs temàtics que mantenen una forta relació entre ells: el paper ideològic, polític i cultural de que caracteritza i ha caracteritzat l'arqueologia a la història contemporània; les estratègies formals i informals de transmissió del coneixement arqueològic i la seva relació amb els imaginaris sobre el passat, especialment sobre el passat llunyà; el concepte de patrimoni arqueològic i el seu caràcter polisèmic i, freqüentment, conflictiu, així com la seva presència normativa i administrativa a les polítiques culturals i urbanístiques. De forma transversal a aquests blocs temàtics es tractaran les diferents vessants de la pràctica arqueològica i els nous perfils professionals de l'arqueologia derivats d'una definició ampliada del que actualment implica l'activitat arqueològica.

En consonància, els objectius formatius consisteixen en que l'alumnat conegui aquests altres àmbits, no acadèmics, on es desenvolupen pràctiques i activitats professionals relacionades amb l'arqueologia, pugui analitzar de forma crítica els seus usos polítics i culturals i adquireixi els instruments contextuals bàsics per poder desenvolupar la seva carrera professional en el camp de l'arqueologia. En finalitzar l'assignatura, l'alumnat ha de ser capaç de:

- Analitzar la relació entre recerca arqueològica i projecció extra-acadèmica del coneixement arqueològic en diferents contextos històrics i culturals
- Avaluar l'adequació, incidència, efectivitat i objectius de les diferents formes de transmissió del coneixement històric-arqueològic.
- Prendre postures raonades i informades sobre conflictes que impliquen al patrimoni arqueològic.
- Conèixer les legislacions i normatives que afecten la pràctica arqueològica i la seva incidència en la professió.
- Adquirir les nocions fonamentals que configuren els models de gestió integral del patrimoni arqueològic.



5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE12. Aplicar les habilitats necessàries per a la gestió, valoració i divulgació del patrimoni històric - arqueològic.
Resultats d'aprenentatge	CE12.1 Avaluar les diverses formes de gestió, valoració i divulgació del patrimoni històric - arqueològic. CE12.2 Analitzar de forma crítica els discursos divulgatius, especialment en relació a la ideologia i els biaixos endocèntrics i sexistes
Competència	CE13. Interpretar la legislació i demostrar el coneixement de les formes d'administració en el camp del patrimoni històric - arqueològic.
Resultats d'aprenentatge	CE13.1 Interpretar la legislació vigent i la organització administrativa sobre la gestió del patrimoni històric i cultural C13.2 Aplicar la normativa vigent sobre la gestió del patrimoni arqueològic
Competència	CE14. Transmetre els resultats de la recerca arqueològica, comunicar conclusions de forma clara, oralment com per escrit tant a un públic especialitzat com no especialitzat.
Resultats d'aprenentatge	CE14.1 Produir materials per a la divulgació del coneixement del passat CE14.2 Utilitzar l'estil adequat pels diversos públics als quals van dirigits els resultats de la recerca. C14.3 Avaluar les implicacions ètiques dels discursos divulgatius.
Competència	CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)



6.- Continguts de l'assignatura

BLOC I. L'ÚS POLÍTIC DEL PASSAT

- I.1. L'arqueologia des del poder: Distorsió i manipulació del discurs històric
- I.2. Arqueologia i conflicte: identitat cultural i memòria històrica

BLOC II. EL CONCEPTE DE PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

- II.1. El valor de patrimoni: definicions i codis ètics
- II.2 L'administració del patrimoni arqueològic: models i directrius de la gestió patrimonial

BLOC III. L'ARQUEOLOGIA EN LA CONSTRUCCIÓ I TRANSMISSIÓ DE PASSATS

- III. 1. Comunicar l'arqueologia: imaginari cultural, contextos, àmbits i objectius
- III. 2. La dimensió educativa de l'arqueologia
- III. 3. Models de gestió, presentació i activació pública de conjunts arqueològics

BLOC IV. NORMATIVES I LEGISLACIONS ENTORN AL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

- II.1. Legislacions sobre el patrimoni: normativa internacional, estatal i autonòmica
- II.3 L'administració del patrimoni arqueològic en la pràctica



7.- Metodologia docent i activitats formatives

Activitats dirigides

Classes expositives: sessions on s'exposa al gran grup un tema, s'explica una activitat a realitzar, un convidat exposa la seva experiència al voltant d'un tema del programa, o l'alumnat fa posades en comú de l'activitat que s'està realitzant

Seminaris: una tercera part del gran grup treballa dins de l'espai de l'aula de forma cooperativa al voltant d'una temàtica acordada

Treball en grup supervisat: una tercera part del gran grup realitza activitats a l'aula amb la presència i supervisió del professorat.

Sortides de camp: visites guiades a museus i conjunts arqueològics condicionats per les visites públiques

Activitats supervisades: assessorament per a la realització de treballs individuals i treballs i presentacions en grup reduït

Activitats autònomes: lectures i elaboració dels seus continguts, elaboració de treballs i presentacions

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENENTATGE
ACTIVITATS DIRIGIDES			
Classes expositives	Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup	30-35%	CE12, CE13, CE14
Treball en grup supervisat	Elaboració supervisada d'activitats i presentació de resultats i presentació de resultats		CE12, CE14 CT6, CT7, CT8
Seminaris	Valoració i discussió col·lectiva de material textual o audiovisual,		CE12, CE13, CE14 CT7
Sortides de camp	Visites guiades en gran grup o grups reduïts a conjunts arqueològics condicionats per les visites públiques		CE12, CE14 CT1, CT4
ACTIVITATS SUPERVISADES			
Tutories	Assessorament individual o en grups reduïts sobre continguts específics de la matèria	10%	CE12, CE 13, CE14 CT4, CT7
Elaboració de presentacions	Assessorament en grups reduïts per l'elaboració de presentacions en diferents formats		CE12, CE14 CT1, CT8
ACTIVITATS AUTÒNOMES			
Recerca de documentació	Definició de conceptes claus i recerca en bases de dades bibliogràfiques	50-55%	CE12, CE13, CE14 CT1, CT6
Lectura de textos	Lectura comprensiva de textos		CE12, CE13, CE14
Redacció de treballs	Recensions, comentaris temàtics i síntesis bibliogràfiques a partir d'una guia per a la seva realització		CE12, CE13, CE14 CT1, CT4, CT6, CT8
Estudi	Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums		CE12, CE13, CE14
AVALUACIÓ	Proves escrites	5%	CE13



8.- Avaluació

Les competències seran avaluades mitjançant: proves escrites, comentaris de textos, de material audiovisual o de visites programades, treballs individuals i de grup i presentacions públiques.

Mòduls d'avaluació:

- Mòdul de seguiment individual, amb un pes global del 20%.
- Mòdul de treballs individuals, amb un pes global del 50%.
- Mòdul de treballs en grup amb un pes global del 30%

Requisits per superar l'assignatura:

- Assistència al 75% de les sessions teòriques i de pràctiques d'aula
- Participació en la sortida programada (aprox. 8h-17h)
- Presentació dels mòduls d'avaluació en els terminis establerts

Assolir una puntuació mitja dels mòduls d'avaluació de 5 ó més en una escala de 10, sempre i quan s'hagi obtingut una qualificació de 4 o més en una escala de 10 en cadascun d'ells

Un/a estudiant es considerarà no presentat/da en el cas que no presenti un o més dels mòduls en el terminis establerts, assisteixi a menys del 75% de les sessions teòriques i de pràctiques d'aula o no participi en la sortida programada sense causa adequadament justificada.

Reavaluació:

Els i les estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit, se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional, refent alguna de les activitats lliurades o realitzades o donant l'oportunitat de superar una darrera prova. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Avaluació de continguts	1,5	CE13.1 CE12.1 CE13.2
Avaluació activitats supervisades	3	CE14.1 CE14.2.
Avaluació activitat autònoma	3	CE12.2 CE14.3.



9- Bibliografia i enllaços web

- BALLART, J. (1996). *El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso*. Ariel, Barcelona
- BALLART, J. i JUAN-TRESERRES, J. (2001). *Gestión del patrimonio cultural*. Ariel, Barcelona.
- CARDUCCI, G. (1997). *La Restitution internationale des biens culturels et des objets d'art volés ou illicitement exportés: droit commun, Directive CEE, Conventions de l'Unesco et d'Unidroit*. L.G.D.J., Paris.
- CLEERE, H. (1989). *Archaeological heritage management in the modern world*. One World Archaeology. Unwyn Hyman, Londres.
- CRIADO, F. (1996). El futuro de la arqueología ¿la arqueología del futuro? *Trabajos de Prehistoria* 53:15-35.
- DD.AA. (1988). *L'archéologie et son image. VIIIèmes rencontres internationales d'archéologie et d'histoire d'Antibes*. APDCA, Juan-les-Pins.
- DD.AA. (2003). *II Congrés Internacional sobre museïtzació de jaciments arqueològics. Nous conceptes i estratègies de gestió i comunicació*. Institut de Cultura, Barcelona.
- DIAZ-ANDREU, M. (2007). *A World History of nineteenth century archaeology: nationalism, colonialism, and the past*. Oxford University Press, Oxford.
- GATHERCOLE, P. i LOWENTHAL, D. (Eds.) (1989). *The Politics of the Past*. One World Archaeology. Unwyn Hyman, Londres.
- GONZÁLEZ MÉNDEZ, M. (2000). Memoria, historia y patrimonio. Hacia una concepción social del patrimonio. *Trabajos de Prehistoria* 57:9-20
- HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F. (2002). *El patrimonio cultural: la memoria recuperada*. Trea, Gijón.
- JAMESON, J. J. (1997). *Presenting Archaeology to the Public. Digging for Truths*. Altimira Press, Walnut Creek
- LAYTON, R. (1994). *Who needs the past? Indigenous values and archaeology*. Routledge, Londres.
- MAUCH MESSENGER, Ph. (1999) *The Ethics of collecting cultural property : whose culture?, whose property?* University of New Mexico Press, Albuquerque.
- PEREZ-JUEZ, A. (2006). *Gestión del patrimonio arqueológico: el yacimiento como recurso turístico*. Ariel, Barcelona.
- QUEROL, M. Á. (2010). *Gestión del patrimonio cultural*. Akal, Madrid
- RODRÍGUEZ TEMIÑO, I. (2004). *Arqueología urbana en España*. Ariel, Barcelona.
- SANTACANA, J. i HERNANDEZ, X. (1999). *Enseñanza de la arqueología y la prehistoria*. Ed. Milenio, Lleida.
- SMITH, L. (2004). *Archaeological theory and the politics of cultural heritage*. Routledge, Londres.
- VITELLI, K. (1996). *Archaeological Ethics*. Altimira Press, Walnut Creek.
- WILLEMS, W. J. H. (1998). Archaeology and Heritage Management in Europe: Trends and Developments. *European Journal of Archaeology* 1:293-311.



10.- Programació de l'assignatura

La programació de l'assignatura es divideix en quatre blocs temàtics. El contingut del bloc s'estructura mitjançant sessions de gran grup i grup partir de debat i discussió sobre diferents tipus de materials (audiovisuals, premsa, textos legals, recursos en la WWW etc.) amb la finalitat de plantejar qüestions sobre la funció i la situació de l'arqueologia i dels seus professionals a la societat actual i realitzar i presentar treballs de grup petit sobre casos concrets dels temes tractats.

A l'inici de curs s'establirà un cronograma dels diferents tipus de d'activitats/sessions.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Set/Des 2012 BLOCS I-IV	Sessions teòriques gran grup	Aula	TIC i material audiovisual	CE12.1., CE12.2, CE13.2
Set/Des 2012 BLOCS I-IV	Seminaris	Aula	Documentació textual	CE12.1, CE12.2, CE13.1
Set/Des 2012 BLOCS I-IV	Pràctiques aula – Estudis de cas	Aula	Dossier de treball	CE14.3, CE12.2.
Set/Des 2012 BLOCS III	Sortides de camp	Sortida	Dossier de treball	CE14.1, CE14.2, CE13.2

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Es concretaran a l'inici de curs.				